

Zona Zero. Com una mica d'aigua al palmell de la mà (un projecte sobre l'Amor i Sèrbia)

quaderndelesidees.press/zona-zero-com-una-mica-daigua-al-palmell-de-la-ma-un-projecte-sobre-lamor-i-serbia/

May 6, 2019

Kao malo vode na dlanu. Com una mica d'aigua al palmell de la mà (un projecte sobre l'Amor i Sèrbia) – Mireia Sallarès

«Kao malo vode na dlanu / Com una mica d'aigua al palmell de la mà (un projecte sobre l'Amor i Sèrbia)» és una investigació que s'inscriu en el marc de «La trilogia dels conceptes deixalla» que Mireia Sallarès va iniciar el 2011 i que pretén interrogar algunes nocions clau (veritat, amor i treball) que, tot i ser essencials a l'ésser humà, actualment sembla que han perdut el seu valor i reclamen una redefinició. La investigació s'ubica a Sèrbia i voltants, una zona marginada però important en termes d'estratègies geopolítiques i de la història europea. Un projecte que es construeix a partir de la documentació de les vivències i les converses entre Sallarès i la investigadora d'art contemporani, d'origen serbi, Helena Braunštajn, exiliada a Mèxic durant la Guerra dels Balcans als anys 90 i que aquí torna a Sèrbia per dur a terme, juntament amb Sallarès, aquesta investigació sobre un concepte precari, en un país marcat pel desgast polític i relacional fruit de les últimes guerres, la nostàlgia del seu passat comunista, l'entrada en un capitalisme salvatge i els intents d'integració en una Unió Europea en crisi. El projecte agafa el títol d'una expressió local que es refereix a la cura (cuidar com una mica d'aigua) i que es vincula a la vulnerabilitat del concepte i de la metodologia emprada.

El retorn impossible d'una exiliada al seu país desaparegut (Iugoslàvia) i les seves converses amb l'artista, a més de les reflexions col·lectives i les lectures compartides amb tants altres i al voltant del concepte de l'amor, són la substància d'aquesta investigació, d'aquest viatge. Cada trobada implica una altra trobada, un altre desplaçament, tant físic com conceptual, en una investigació que és dins «la boira», segons Mirjana Miočinović, la vídua de Danilo Kiš, un important escriptor dissident iugoslau que, a través dels seus escrits, ha guiat Sallarès en la complexitat d'unes terres amb fronteres incertes, lluites territorials constants i una gran diversitat ètnica i lingüística. Aquest projecte, com les vides viscudes, reivindicades tantes vegades per Kiš i també per Sallarès com a patrimoni de la humanitat, també es compon de moments fràgils i inesperats, que els ha portat a col·laborar per exemple, amb l'organització Učitelj Neznalica ('el mestre ignorant', nom manllevat de la coneguda obra de Jacques Rancière), que aplega diversos grups articulats com una alternativa davant el sistema politicosocial actual a Sèrbia i que treballa des de fa anys donant suport legal als veterans de guerra víctimes de manipulacions ideològiques i a la lluita dels treballadors víctimes de les privatitzacions de les antigues fàbriques de propietat col·lectiva i autogovern obrer. Un projecte que des d'aquí es pregunta quines poden ser les nostres experiències de l'amor més enllà de la seguretat, la propietat i la identitat i de la seva tradició eròtica i romàntica.

Mireia Sallarès (Barcelona, 1973) és artista i viu en trànsit entre Barcelona i altres ciutats estrangeres on desenvolupa els seus projectes artístics. La condició d'estrangeria és un registre indispensable en el seu treball, que l'ha portada a fer investigacions sobre temes tan essencials com la identitat, la violència, la mort, el sexe, la legalitat, la veritat, l'amor o el treball.

El procés de creació de les seves obres és una part important del contingut que involucra persones des de la seva singularitat i amb les quals posa en dubte la univocitat dels aparells de construcció dels discursos dominants en la nostra societat. El concepte de «vida viscuda» és l'eix temàtic sobre el qual s'articula tota la seva pràctica artística, i així ho declara ella mateixa: «El que és veritablement monumental és la vida viscuda, la UNESCO l'hauria de declarar patrimoni de la humanitat i garantir-la com un dret universal. Un dret que no pot ser individual i que ens vincula a tots, tant als vius com als morts».

Des del 2014 desenvolupa una investigació sobre el concepte d'amor a Sèrbia, que és el segon capítol del seu projecte inacabat: «La trilogia dels conceptes deixalla: la veritat, l'amor i el treball».

Ha exposat al Contemporary Art Center de Glasgow (Escòcia), al Museo de Arte Carrillo Gil de Mèxic, a l'America's Society de Nova York, a l'Organización Nelson Garrido de Caracas, al Centro Cultural Montehermoso de Vitòria, al Círculo de Bellas Artes i a la Casa Encendida de Madrid, al Laznia Contemporary Art Center de Gdansk (Polònia), a la Galleri Image d'Arhus (Dinamarca), a l'OK Centrum de Linz (Àustria) i a la Capella de Barcelona, entre d'altres. De les seves exposicions recents destaquen: «Joan Jill Godmilow, What Godmilow Taught» al Centre Arts Santa Mònica (2014); «Literatura de replà», dins de les exposicions «Jo em rebel·lo, nosaltres existim» de la Fundació Palau de Caldes d'Estrach i «Cómplices y testigos» de la galeria ADN (2014); «Le Camion de Zahïa» dins de «La realitat invocable», MACBA (2014); «Monuments», que recollia deu anys de la seva trajectòria artística, al CA Tarragona Centre d'Art (2013), i «Se escapó desnuda», Espai 13 de la Fundació Miró de Barcelona (2012).

Gemma Cascón i Llorenç Ugas Dubreuil

- Gemma Cascón

Gemma Cascón és fotògrafa, interessada en la documentació de territori. Editora del mitjà de difusió cultural Week&Sabadell. Autora de la secció Formes de desaparició i co-coordinadora de la secció zona_zero d'aquesta revista.

- Llorenç Ugas Dubreuil

